

Samo 16 od 197 zemalja potpisnica Pariskog sporazuma o borbi protiv klimatskih promena definisalo je dovoljno ambiciozne nacionalne planove klimatske akcije da mogu da ispune ono na šta su se obavezale, objavljeno je pred ključnu klimatsku konferenciju UN COP24 u Poljskoj u decembru. Među tih 16 zemalja, nijedna nije iz EU ali su tri iz Evrope - Makedonija, Norveška i Crna Gora.

“Naše analize otkrile su da zemlje usporavaju sa uvođenjem nacionalno određenih doprinosa u nacionalne zakone i politike”, navodi se u rezimeu objavljenom 29. oktobra.

Sprovođenje Pariskog sporazuma zavisi od uvođenja nacionalnih klimatskih doprinosa u nacionalne zakone i politike koji definišu merljive domaće ciljeve, pojašnjava se u dokumentu.

Međutim, kako se upozorava, to uvođenje klimatskih ciljeva nije u skladu sa obećanjima i zato se javljaju sumnje oko ispunjavanja ciljeva iz Pariskog sporazuma.

Izveštaj “Usaglašavanje nacionalnih i međunarodnih klimatskih ciljeva” objavili su Grantam istraživački institut za klimatske promene i životnu sredinu i ESRC Centar ekonomiju i politiku klimatskih promena, oba sa Londonske škole ekonomije i političkih nauka, i Svetski istraživački institut.

Istraživači su upoređivali ciljeve iz NDC zemalja i koliko su ti ciljevi ugrađeni u nacionalne zakone.

“S obzirom na jaz koji već postoji između ciljeva iz Pariskog sporazuma i nacionalnih NDC, zemljama se savetuje da poboljšaju snagu i transparentnost sadašnjih ciljeva”, navodi se u rezimeu stanja i dodaje da je to “važan korak prema većoj transparentnosti kredibiliteta zemalja da ispune svoje ciljeve”.

Ističe se i da klimatske obaveze zemalja treba shvatiti ozbiljno i ukazuje na veliku razliku između projektovane globalne emisije u 2030. i emisija koje su u skladu sa ciljevima Pariskog sporazuma - zadržavanje rasta prosečne globalne temperature na ispod dva stepena Celzijusa u odnosu na predindustrijsko doba uz ulaganje napora da to bude 1,5 stepeni dok, s druge strane, svi NDC zajedno ograničavaju rast temperature na 2,7-3,7 stepeni.

Prema rezimeu stanja, 157 od 197 zemalja odnosno strana iz Pariskog sporazuma predalo je NDC koji uključuju ciljeve za smanjenje emisije gasova staklene bašte u ekonomijama. Tih 157 zemalja bilo je odgovorno za 95% globalne godišnje emisije u 2014.

“Međutim, samo 58 zemalja je uvrstilo ciljeve za smanjenje emisije svojih ekonomija u domaće zakone i politike a samo 16 je bilo dovoljno ambiciozno da te ciljeve uvrsti u svoje NDC”, ističe se u tom izveštaju.

Uz tri evropske zemlje, među tih 16 zemalja su i Alžir, Kanada, Kostarika, Etiopija,

Gvatemala, Indonezija, Japan, Malezija, Papua Nova Gvineja, Peru, Samoa, Singapur i Tonga.

Rezime stanja objavljen je samo nekoliko nedelja nakon izveštaja Međuvladinog panela o klimatskim promenama u kome je ocenjeno da je još moguće limitiranje prosečnog rasta globalne temperature na 1,5 stepeni Celzijusa.

To će međutim zahtevati tranziciju bez presedana u svim oblastima društva, uključujući energetiku, poljoprivredu, transport, gradske i industrijske sisteme.

Takođe će zahtevati angažovanje nedržavnih aktera i integrisanje klimatskih akcija u javne politike i razvojne okvire.

Rezime je objavljen pet nedelja pre konferencije COP24, koja će biti održana od 2. do 14. decembra u Katovicama. On sumira ono što će biti tema konferencije - praćenje međunarodnog napretka na planu preuzetih obaveza.

I dok su ciljevi za zaštitu od klimatskih promena utvrđeni na nacionalnom nivou, pregovarači treba da definišu zajednička, globalna i obavezujuća pravila, tzv. Pariski pravilnik koji će omogućiti zemljama da upoređuju, mere i kontrolišu jedna drugoj klimatske ciljeve i napredak.

“U brojnim slučajevima nema dovoljno podataka da se utvrdi doslednost između ciljeva u nacionalnim zakonima i politikama i NDC. Zemlje moraju jasnije i detaljnije da pokažu svoje ciljeve”, zaključuje se u rezimeu.

Izvor: euractiv.rs